

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **K.K.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu 17 marca 2026 r.,

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Najwyższego

z 20 stycznia 2026 r., IV KO 211/25,

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności,

na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę wniosku skazanego o wznowienie postępowania przekazuje Sądowi Najwyższemu do ponownego rozpoznania.

Andrzej Stępka

Andrzej Tomczyk

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

UZASADNIENIE

Pismem z 28 listopada 2025 r. skazany K.K. po raz kolejny wniósł o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 16 marca 2023 r., sygn. II AKa 180/22, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Rybniku z 30 listopada 2021 r., sygn. III K 49/20, skazujący go za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Postanowieniem z 20 stycznia 2026 r., IV KO 211/25, wydanym w trybie art. 545 § 3 k.p.k., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

Zażalenie na to postanowienie wniósł skazany. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił „naruszenie przepisów postępowania które mogło mieć wpływ na jego treść a to:

- art. 545 § 3 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że wniosek o wznowienie jest <<oczywiście bezzasadny>>, podczas gdy wniosek wskazuje na nowe okoliczności i dowody, które nie były przedmiotem wcześniejszej oceny sądów,

- art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie błędnej i nielogicznej oceny materiału dowodowego wyrażającej się w dokonaniu merytorycznej oceny materiału dowodowego w sytuacji, gdy na etapie rozpoznania środka zaskarżenia był uprawniony wyłącznie do zbadania przesłanek formalnych jego dopuszczalności.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesione przez skazanego zażalenie spowodowało konieczność uchylenia zaskarżonego postanowienia, ale nie z przyczyn opisanych w jego uzasadnieniu.

Zauważyć bowiem należy, że wniosek skazanego o wznowienie postępowania rozpoznał Sąd Najwyższy w składzie jednego sędziego – sędziego SN A.R. Sędzia SN A.R. został powołany na stanowisko sędziego Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego na podstawie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 września 2018 r. w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), co spowodowało zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Jak bowiem wynika to choćby z tezy 1. uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego

z 23 stycznia 2020 r. - będącej zasadą prawną, czy z tezy 2. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r. (sygn. akt I KZP 2/22), nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zachodzi, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Wystąpienie tej okoliczności musiało więc skutkować uchynieniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy wniosku skazanego o wznowienie postępowania Sądowi Najwyższemu do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu tego wniosku niezbędne będzie niedopuszczenie do uchybienia, którym dotknięte było postępowanie zakończone uchylonym postanowieniem.

Na marginesie nie można pominąć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego pojawiło się stanowisko, iż podjęcie przez A.R. czynności orzeczniczych w Sądzie Najwyższym - Izbie Karnej nastąpiło bez dochowania wymogów określonych w art. 179 Konstytucji RP, a więc bez zachowania procedury przewidzianej dla ubiegania się o stanowisko w sądzie przewidzianym w Konstytucji RP. Przejście osób orzekających w Izbie Dyscyplinarnej do Izb Sądu Najwyższego nastąpiło dzięki regulacjom przyjętym przez większość parlamentarną w ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1259). Zgodnie z art. 10 tej ustawy to Pierwszy Prezes SN dokonał przeniesienia osób orzekających dotychczas w Izbie Dyscyplinarnej, za ich zgodą, do jednej z Izb Sądu Najwyższego. Tymczasem Konstytucja RP nie przewiduje możliwości powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego czy też z mocy samej ustawy. Należy podkreślić, że akt nominacji Prezydenta RP na stanowisko sędziego dokonywany jest w ramach określonego konkursu dotyczącego konkretnego rodzaju sądu. Osoba, która ubiegała się o stanowisko sędziego w danym sądzie, nie jest więc uprawniona do orzekania w innym rodzaju sądu. Akty nominacji na stanowiska w Izbie Dyscyplinarnej podejmowane były przez Prezydenta RP wyłącznie w ramach

konkursu na stanowiska w tej Izbie. Skoro jednak Izba Dyscyplinarna nigdy nie była sądem, nominacje te nie obejmowały możliwości orzekania w Sądzie Najwyższym. Powołanie danej osoby do orzekania w tym Sądzie wymagało więc spełnienia procedury określonej w art. 179 Konstytucji RP przewidującej określone kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa oraz Prezydenta RP. Naruszenie tej procedury, również uzasadnia stwierdzenie braku dochowania instytucjonalnych i ustrojowych gwarancji zapewnienia bezstronności i niezawisłości sądu ukonstytuowanego z udziałem sędziego A.R., który tak właśnie został powołany do orzekania w Izbie Karnej Sądu Najwyższego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2023 r., IV KZ 19/23).

Jednocześnie należy zaznaczyć, że – z uwagi na podstawę uchylenia zaskarżonego postanowienia - wniosek o wstrzymanie wykonania kary sporządzony 26 lutego 2026 r. przez K.K. jest przedwczesny i powinien być rozpoznany na dalszym etapie postępowania.

Andrzej Stępka

Andrzej Tomczyk

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

[WB]

[a.ł]